

Ungdomsskoleelever i Gjerstad kommune

Hva driver ungdom med?
Hvordan har de det?

OSLOMET

STORBYUNIVERSITETET
VELFERDSFORSKNINGSINSTITUTTET NOVA

ungdata

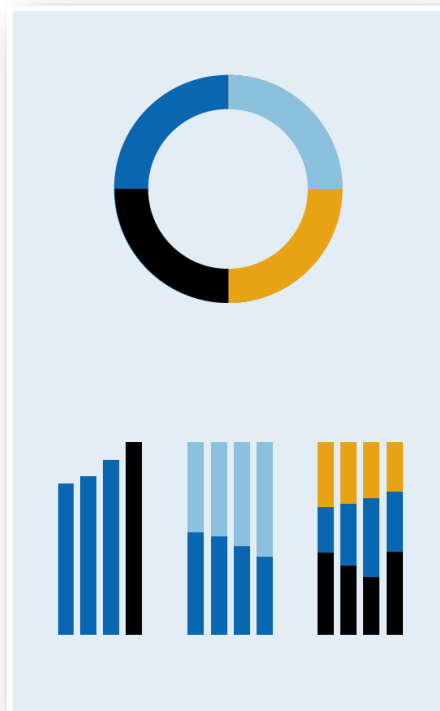
KoRus Sør
Blå Kors Borgestadklinikken

Om rapporten

Ungdata er et spørreskjemabasert verktøy, som gir et bredt bilde av hvordan ungdom har det og hva de driver med i fritida. I denne rapporten presenteres hovedresultatene fra ungdataundersøkelsen som ble gjennomført blant ungdomsskoleelever i Gjerstad våren 2019.

Rapporten tar for seg 23 temaer og gir et bilde av ungdomstiden i starten av tenårene. Innenfor hvert tema vil man få svar på hvordan gutter og jenter har besvart spørsmålene, og om det er forskjeller mellom ungdom på ulike klassetrinn. Alle resultatene i rapporten er oppgitt i prosent.

I rapporten sammenliknes resultatene i 2019 med eventuelle tidligere ungdataundersøkelser som er gjennomført i kommunen. Resultatene fra 2019 blir også sammenliknet med landsrepresentative tall, basert på ungdataundersøkelser gjennomført over hele landet i perioden 2016-2018.

Ungdata kartlegger ungdommenes livssituasjon

Bakerst finnes en oversikt over nøkkeltall på tvers av ulike temaområder, der man kan se hvordan ungdom i kommunen har det sammenliknet med ungdom i fylket og i andre typer av kommuner.

På nettsiden ungdata.no finnes resultater fra ungdataundersøkelser gjennomført i andre kommuner. Her finnes mer informasjon om undersøkelsen og om metodene som er brukt. Her finner man også forskningsresultater basert på Ungdata.

Denne rapporten er en del av gratistilbudet som gis til alle kommuner som ønsker å delta i Ungdata. Alle tall er hentet fra den lokale undersøkelsen, mens tekstene er utformet slik at de skal passe i alle kommuner. Det er derfor ikke foretatt egne vurderinger av hva de konkrete resultatene betyr for den enkelte kommune.

Hva kan Ungdata si noe om?

Intensjonen med Ungdata er å kartlegge hvordan ungdom har det og hva de driver med i fritiden sin. Undersøkelsen omfatter temaer knyttet til familie, vennskap, skole, lokalmiljø, helse, mobbing, regelbrudd og deltakelse i fritidsaktiviteter.

Gjennom å spørre ungdom direkte om disse temaene kan Ungdata gi en oversikt over hvor mange som for eksempel trives i lokalmiljøet sitt eller som driver med idrett. Resultatene må tolkes lokalt og de kan gi en pekepinn på hvilke områder det kan være verdt for kommunen å satse videre på.

Ungdata brukes nå av de fleste kommunene i landet, som ett av flere kunnskapsgrunnlag for å videreutvikle lokal oppvekstpolitikk og i arbeidet med å bedre unges folkehelsesituasjon. Resultatene fra Ungdata kan også brukes til å bevisstgjøre ungdom på hvordan andre ungdommer har det og hva som er vanlige fritidsaktiviteter.

Ungdataundersøkelsen

Ungdata gjennomføres ved at skoleelever over hele landet svarer på et elektronisk spørreskjema som omfatter ulike sider ved deres livssituasjon. Undersøkelsen gjennomføres i skoletiden med en voksen til stede i klasserommet. De fleste bruker mellom 30 og 45 minutter på å besvare alle spørsmålene.

Undersøkelsen er anonym og det er frivillig for ungdommene om de ønsker å være med eller ikke. Alle foreldre blir informert om undersøkelsen i forkant, og de kan si fra til skolen dersom de ikke ønsker at barnet deres skal delta.

Spørreskjemaet som brukes i Ungdata er tilpasset elever på ungdomstrinnet og i videregående opplæring. Denne rapporten omfatter kun ungdomstrinnet. Kommuner som gjennomfører undersøkelsen på videregående får egne rapporter som viser resultater fra den delen av undersøkelsen.

Hvem står bak Ungdata?

Velferdsforskningsinstituttet NOVA ved OsloMet – storbyuniversitetet (tidl. Høgskolen i Oslo og Akershus) og sju regionale kompetansesentre innen rusfeltet (KoRus) står bak Ungdata.

Undersøkelsen gjennomføres i samarbeid med kommunen, som står for den praktiske gjennomføringen på skolene.

Data fra alle kommuner samles i den nasjonale ungdatabasen. Databasen inneholder svar fra mer enn 500 000 ungdommer som har deltatt i Ungdata siden de første undersøkelsene ble gjennomført i 2010.

Helsedirektoratet finansierer Ungdata som et gratistilbud til alle kommuner i Norge.

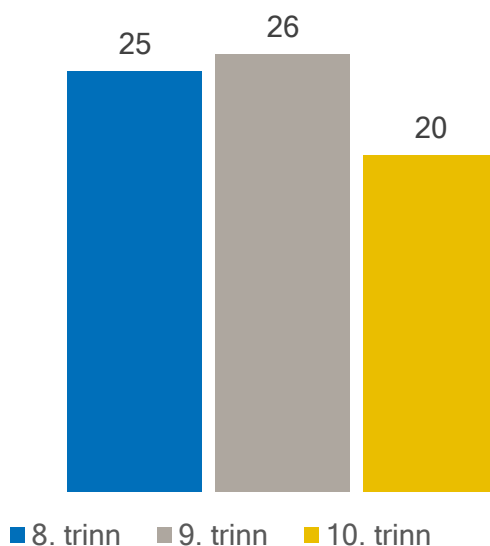
Hvor mange deltok i undersøkelsen?

72

Hva er svarprosenten?

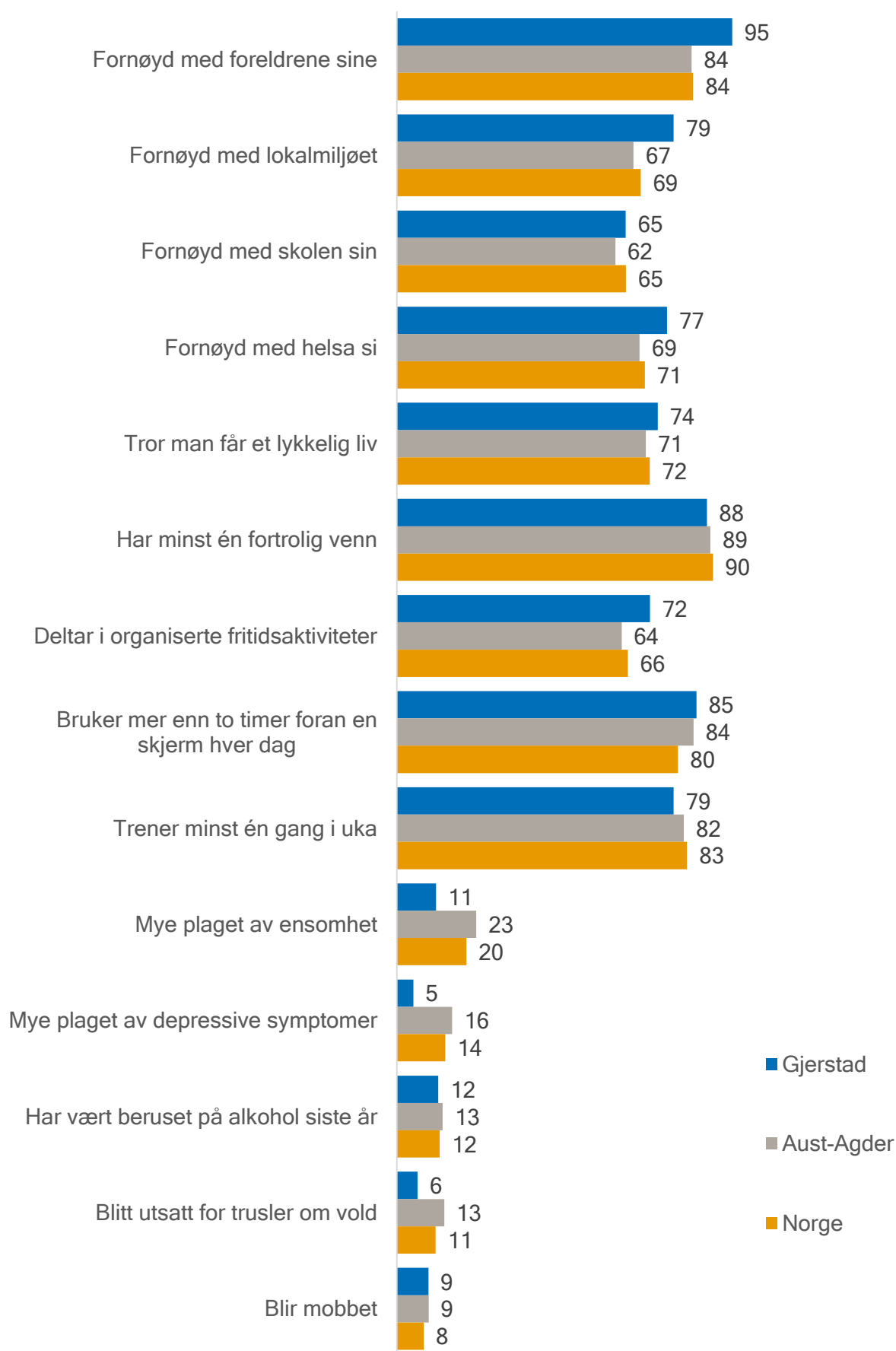
92 %

Antall på ulike klassetrinn som besvarte undersøkelsen i Gjerstad

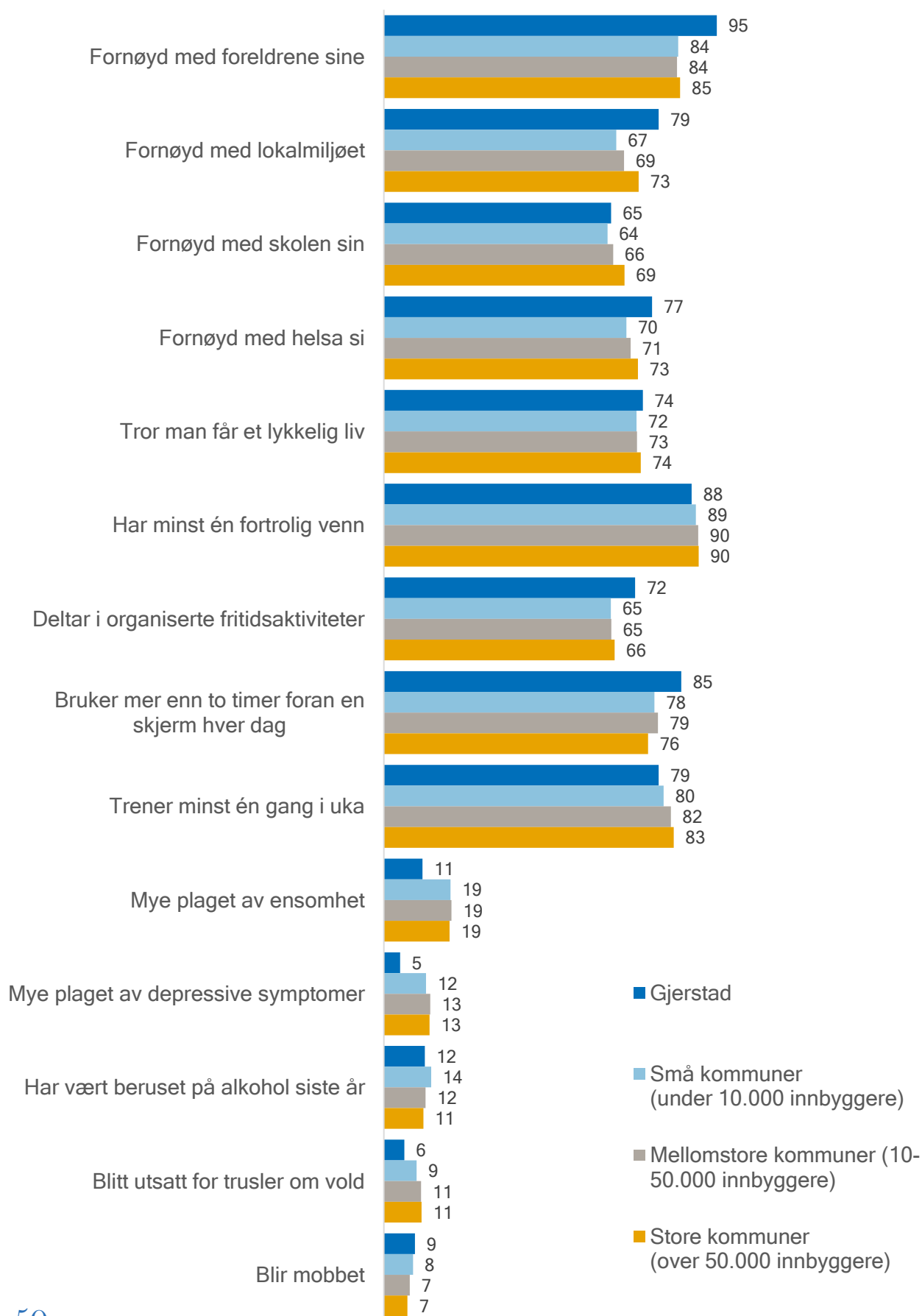

I tolkningen av resultater kan det være lurt å ta hensyn til at det alltid er noe statistisk usikkerhet knyttet til prosentene som oppgis. Usikkerheten er størst i undersøkelser der det er relativt få ungdommer som har svart på undersøkelsen.

Nøkkeltall – fylket

Nøkkeltall - kommunestørrelse

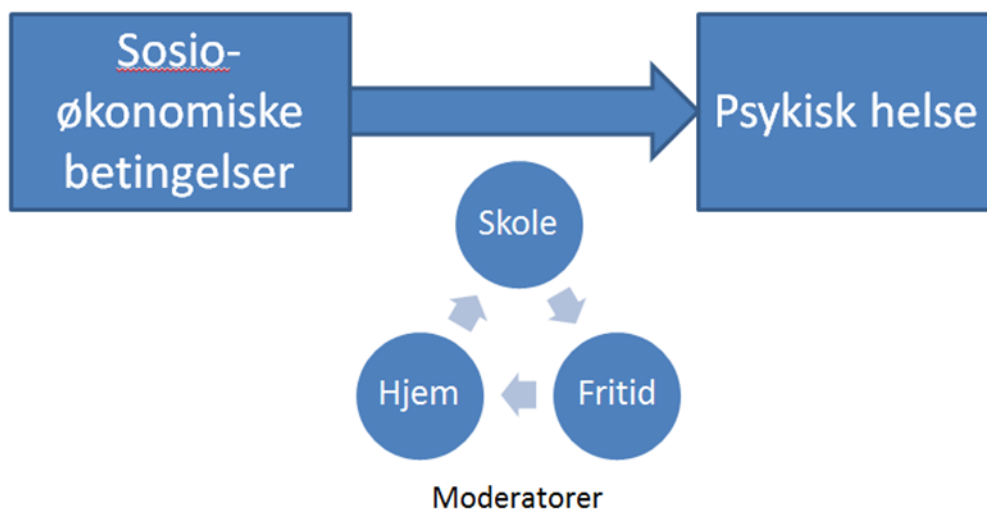

«Vi bryr oss
– SAMMEN for barn og unge»

Sosioøkonomiske forskjeller og psykiske plager

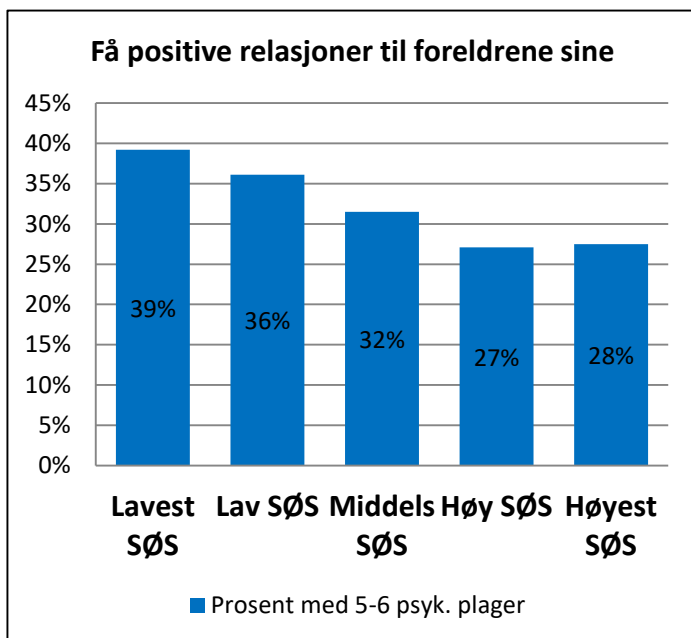
Tre faktorer som er med å utjevne forskjellen i psykisk plager hos barn og unge med ulik sosioøkonomiske status:

- Gode foreldrerelasjoner
- God relasjon til skolen
- Deltakelse på en organisert fritidsarena/-aktivitet

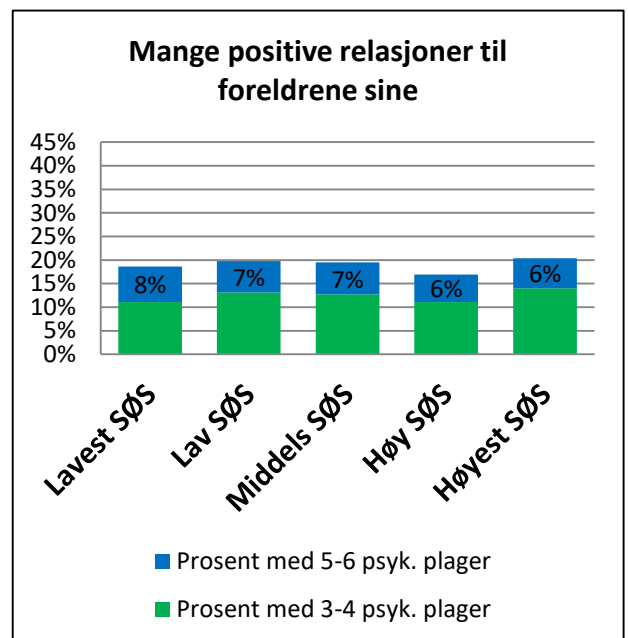

Gjerstad kommune
- best når det gjelder!

SØS → foreldrerelasjoner → psykiske plager

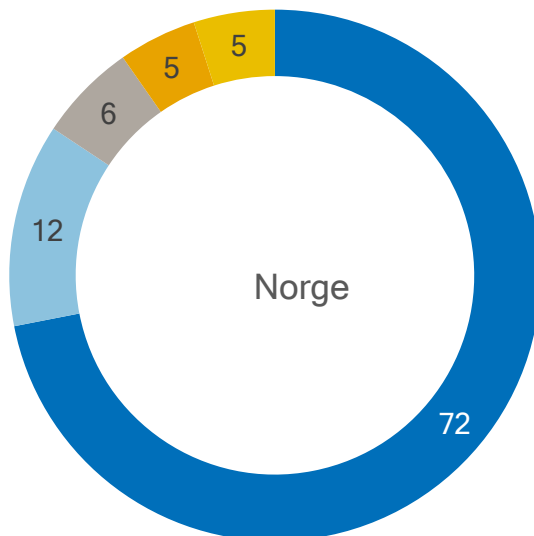
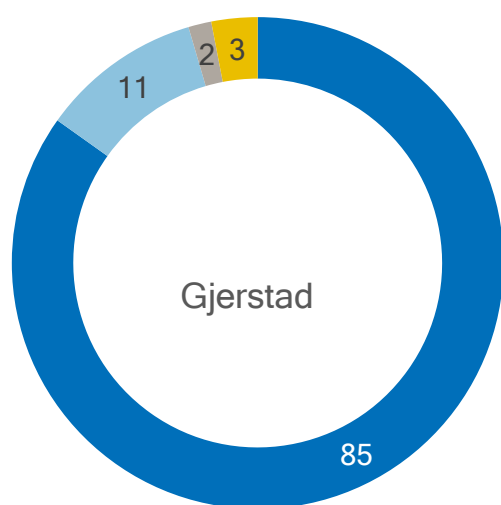
Ungdom med lav SØS, og få positive relasjoner til sine foreldre, har dårligere psykisk helse enn de med høy SØS og få positive relasjoner til foreldrene

Ungdom med lav SØS, men mange positive relasjoner til sine foreldre, har like god psykiske helse som de med høy SØS og mange positive relasjoner til foreldrene

Hvor fornøyd er du med foreldrene dine?

Prosentandel av ungdomsskoleelever i Gjerstad og i Norge

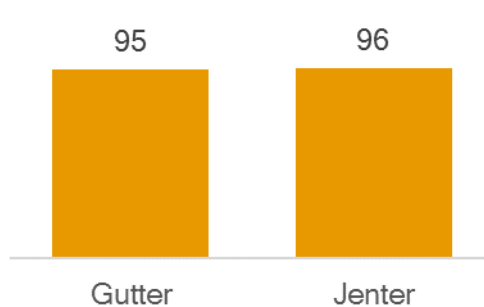
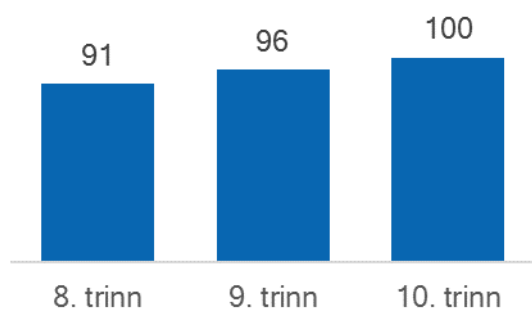

■ Svært fornøyd
■ Verken fornøyd eller misfornøyd
■ Svært misfornøyd

■ Litt fornøyd
■ Litt misfornøyd

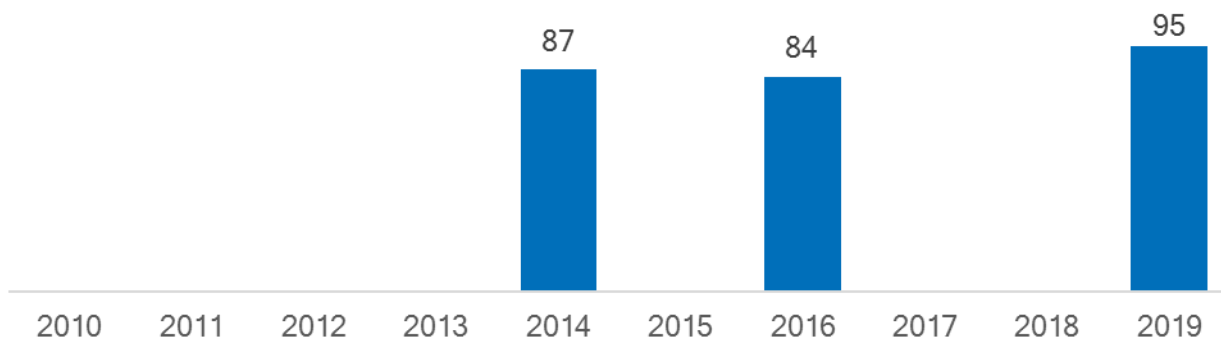
Prosentandel som er fornøyd med foreldrene sine

Blant gutter og jenter, og på ulike klassetrinn

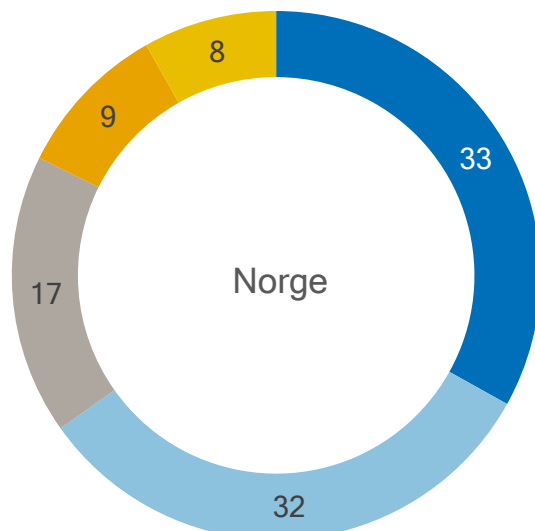
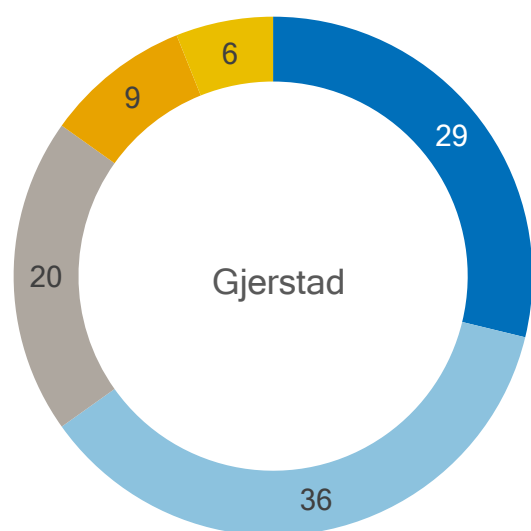
Tidstrend i Gjerstad

Prosentandel av ungdomsskoleelever som er fornøyd med foreldrene sine

Hvor fornøyd er du med skolen du går på?

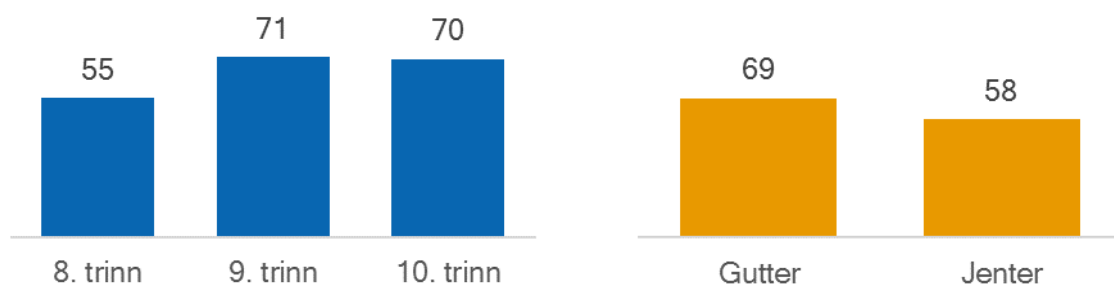
Prosentandel av ungdomsskoleelever i Gjerstad og i Norge

■ Svært fornøyd ■ Litt fornøyd ■ Verken fornøyd eller misfornøyd ■ Litt misfornøyd ■ Svært misfornøyd

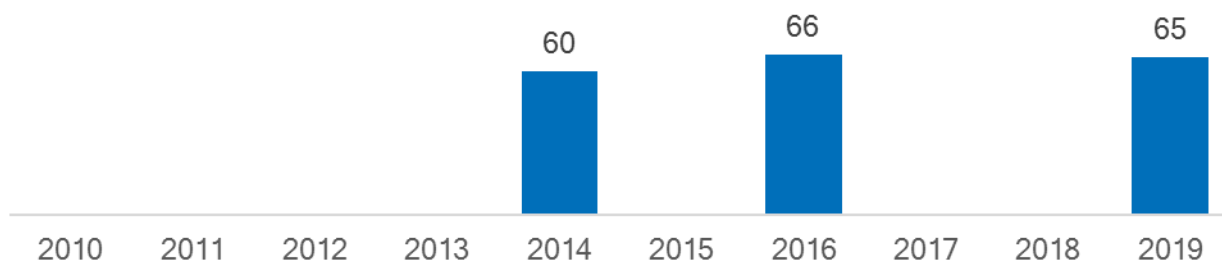
Prosentandel som er fornøyd med skolen de går på

Blant gutter og jenter, og på ulike klassetrinn

Tidstrend i Gjerstad

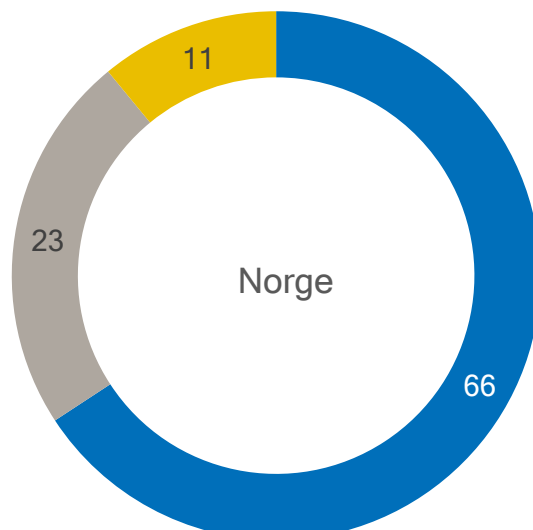
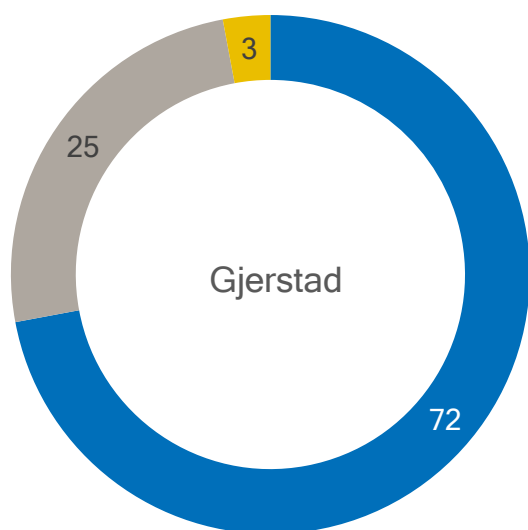
Prosentandel av ungdomsskoleelever som er fornøyd med skolen de går på

Organisert fritid

Er du, eller har du tidligere vært, med i noen organisasjoner, klubber, lag eller foreninger etter at du fylte 10 år?

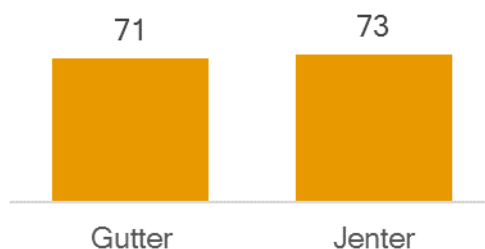
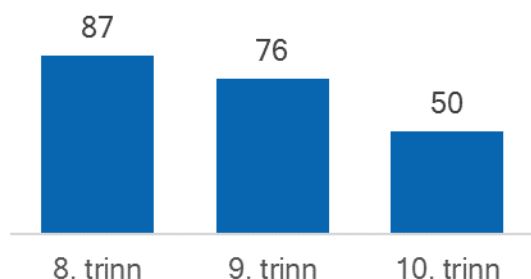
Prosentandel av ungdomsskoleelever i Gjerstad og i Norge

■ Ja, jeg er med nå ■ Nei, men jeg har vært med tidligere ■ Nei, jeg har aldri vært med

Prosentandel som er med i en fritidsorganisasjon

Blant gutter og jenter, og på ulike klassetrinn

Tidstrend i Gjerstad

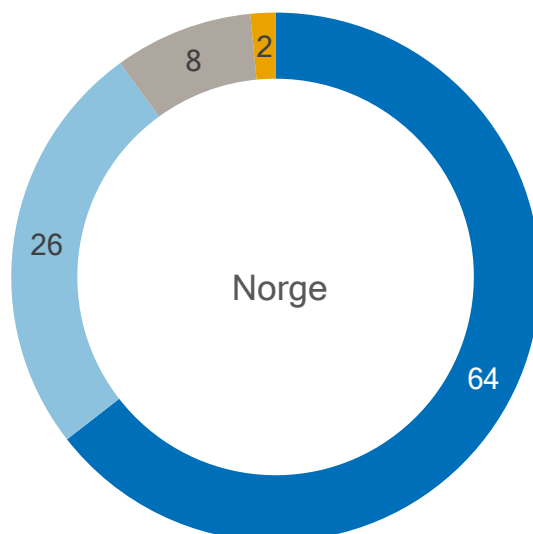
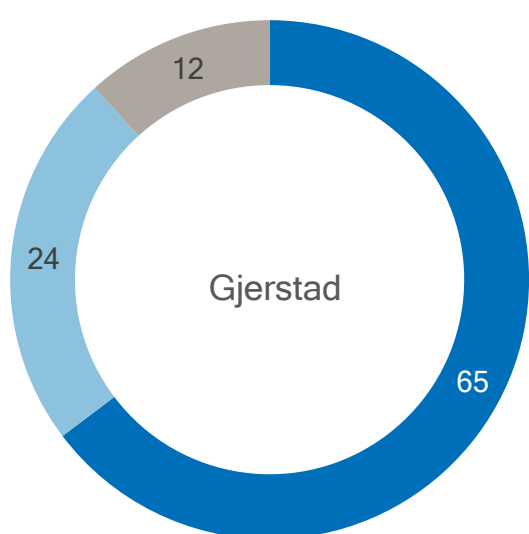
Prosentandel av ungdomsskoleelever som er med i en fritidsorganisasjon

De aller fleste har gjennom oppveksten deltatt i organiserte fritidsaktiviteter

Har du minst én venn som du kan stole fullstendig på og kan betro deg til om alt mulig?

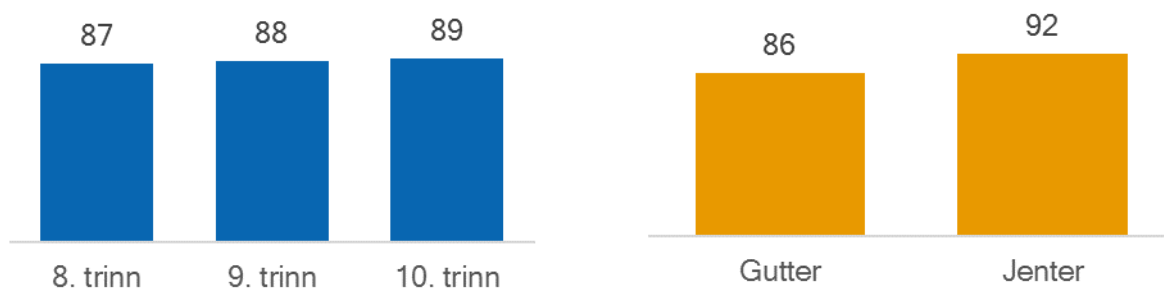
Prosentandel av ungdomsskoleelever i Gjerstad og i Norge

■ Ja, helt sikkert ■ Ja, det tror jeg ■ Det tror jeg ikke ■ Har ingen jeg ville kalle venner nå for tiden

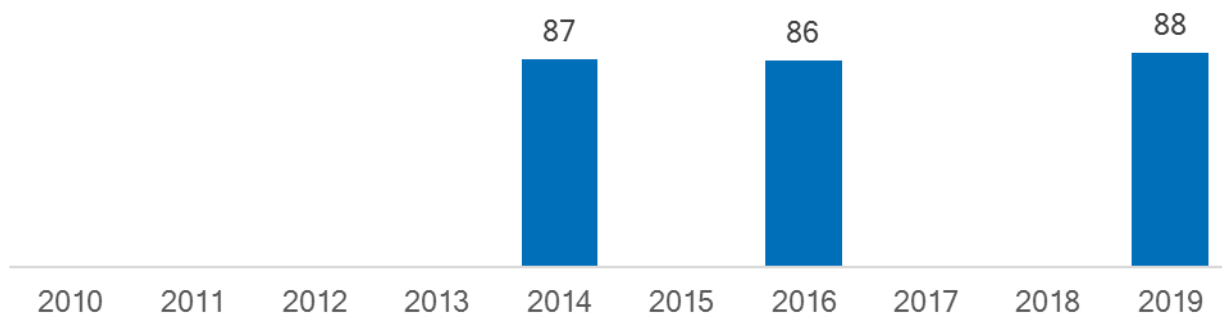
Prosentandel som har en fortrolig venn

Blant gutter og jenter på ulike klassetrinn

Tidstrend i Gjerstad

Prosentandel av ungdomsskoleelever som har en fortrolig venn

Status i vennemiljøet

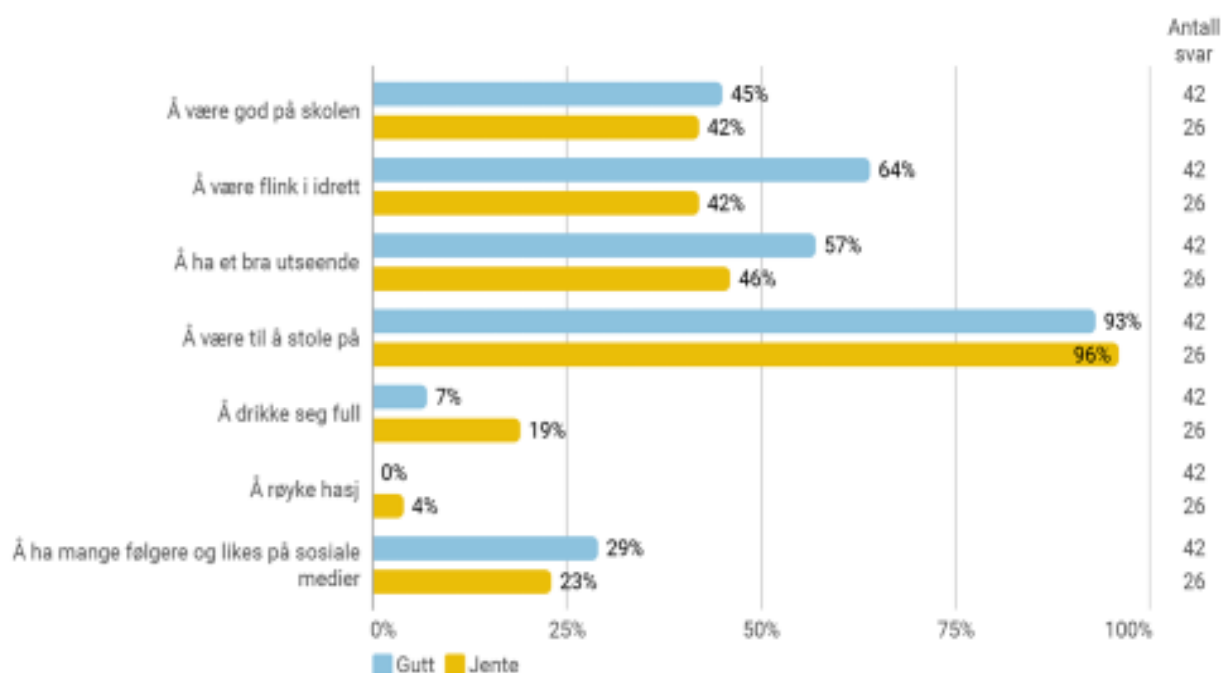
Status i vennemiljøet

ungdata

OSLOMET

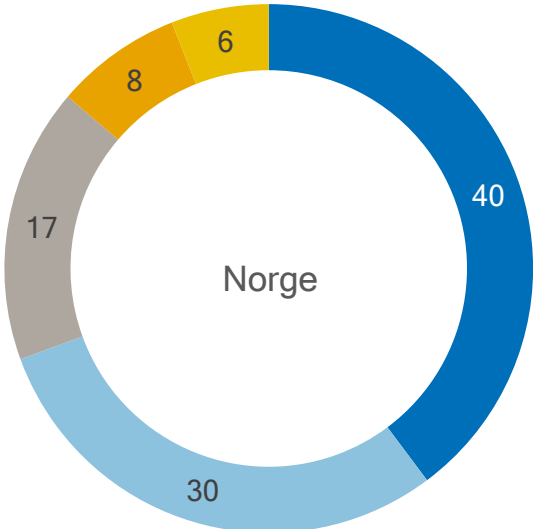
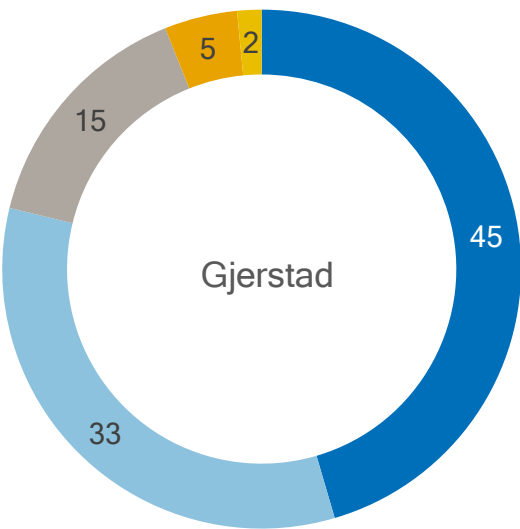
STORFUMVÆRSTETET
VELFERDSFORSKNINGSINSTITUTTET NORA

Hva er viktig for å få status i ditt vennemiljø? (Prosentandel som har svart 'øker statusen mye' eller 'øker statusen litt')

Hvor fornøyd er du med lokalmiljøet der du bor?

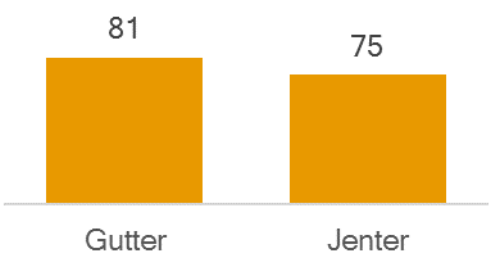
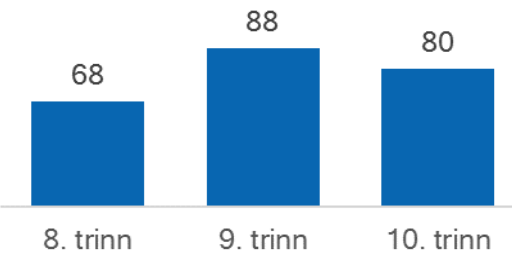
Prosentandel av ungdomsskoleelever i Gjerstad og i Norge

■ Svært fornøyd ■ Litt fornøyd ■ Verken fornøyd eller misfornøyd ■ Litt misfornøyd ■ Svært misfornøyd

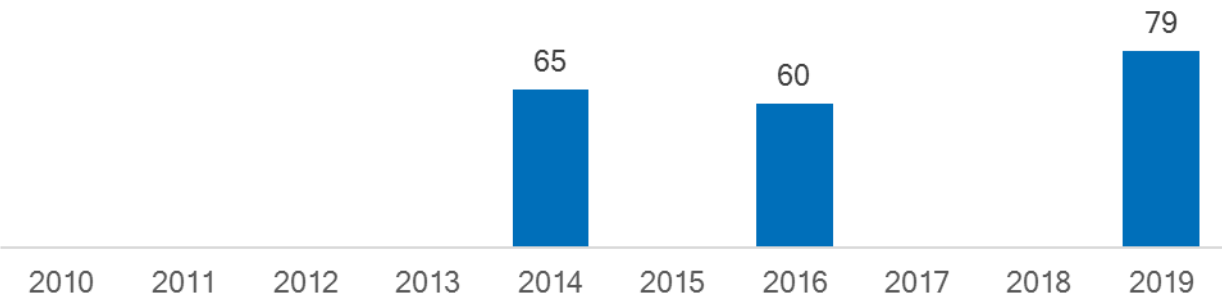
Prosentandel som er fornøyd med lokalmiljøet

Blant gutter og jenter, og på ulike klassetrinn

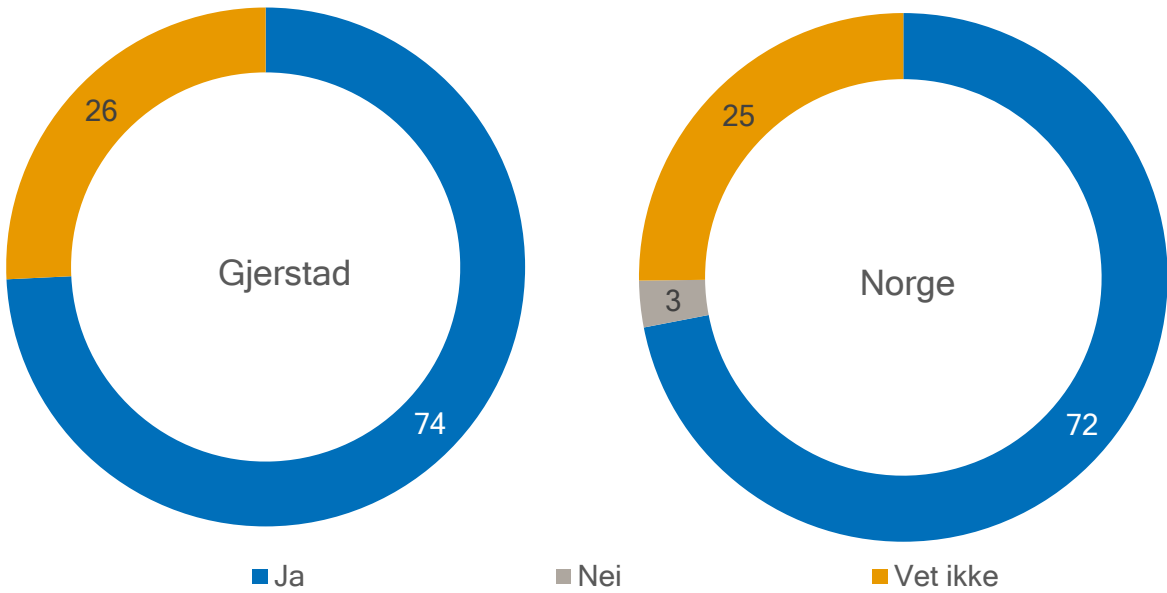
Tidstrend i Gjerstad

Prosentandel av ungdomsskoleelever som er fornøyd med lokalmiljøet

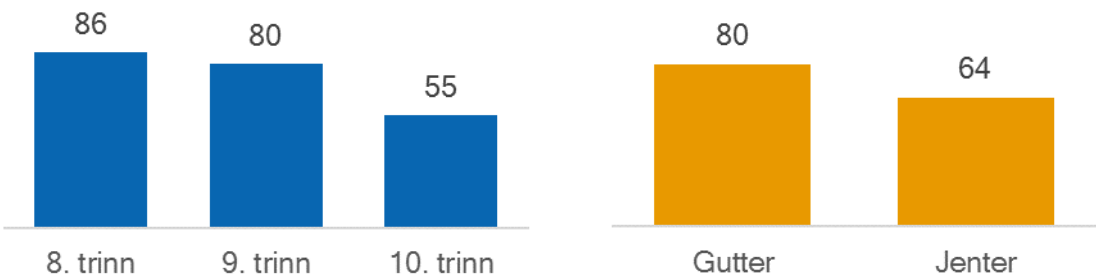
Tror du at du vil komme til å leve et godt og lykkelig liv?

Prosentandel av ungdomsskoleelever i Gjerstad og i Norge

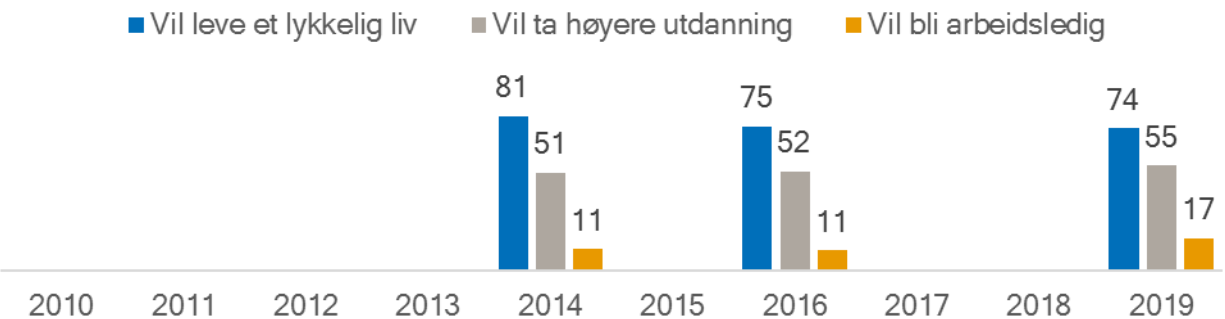
Prosentandel som tror de vil leve et godt og lykkelig liv

Blant gutter og jenter, og på ulike klassetrinn

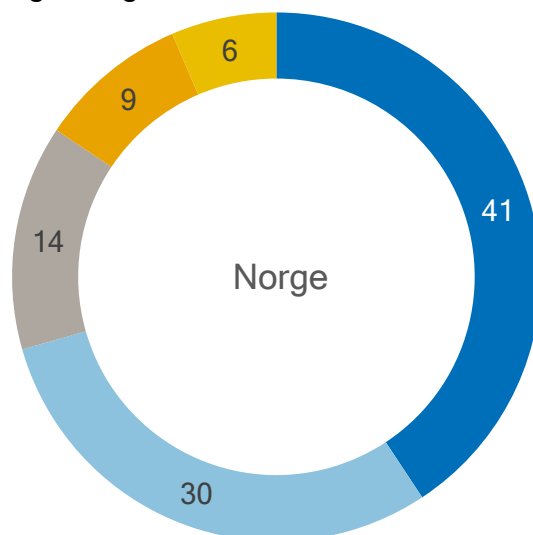
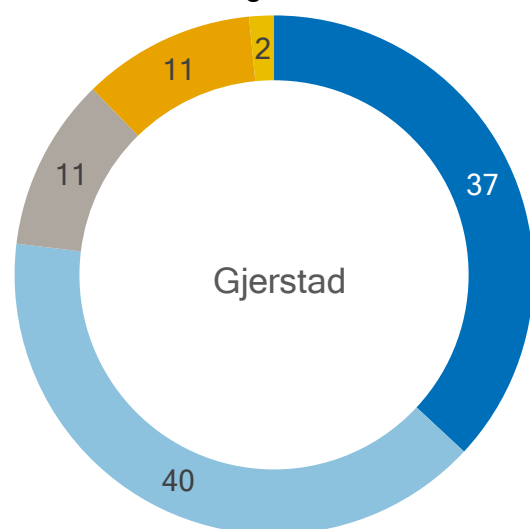
Tidstrend i Gjerstad

Prosentandel av ungdomsskoleelever som tror de ...

Hvor fornøyd er du med helsa di?

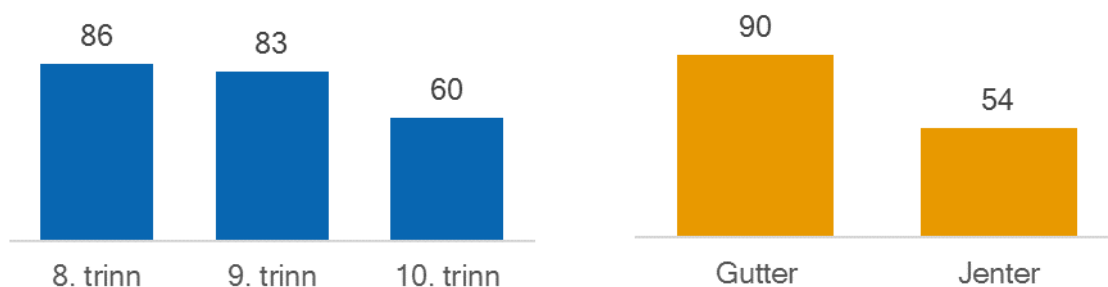
Prosentandel av ungdomsskoleelever i Gjerstad og i Norge

■ Svært fornøyd ■ Litt fornøyd ■ Verken fornøyd eller misfornøyd ■ Litt misfornøyd ■ Svært misfornøyd

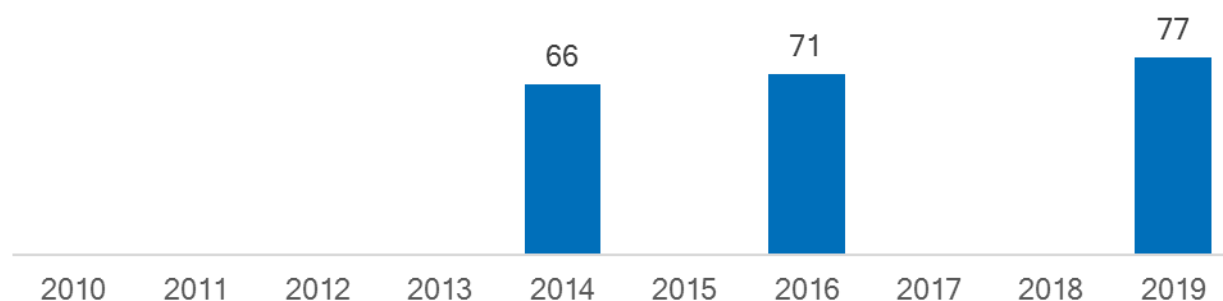
Prosentandel som er fornøyd med helsa si

Blant gutter og jenter, og på ulike klassetrinn

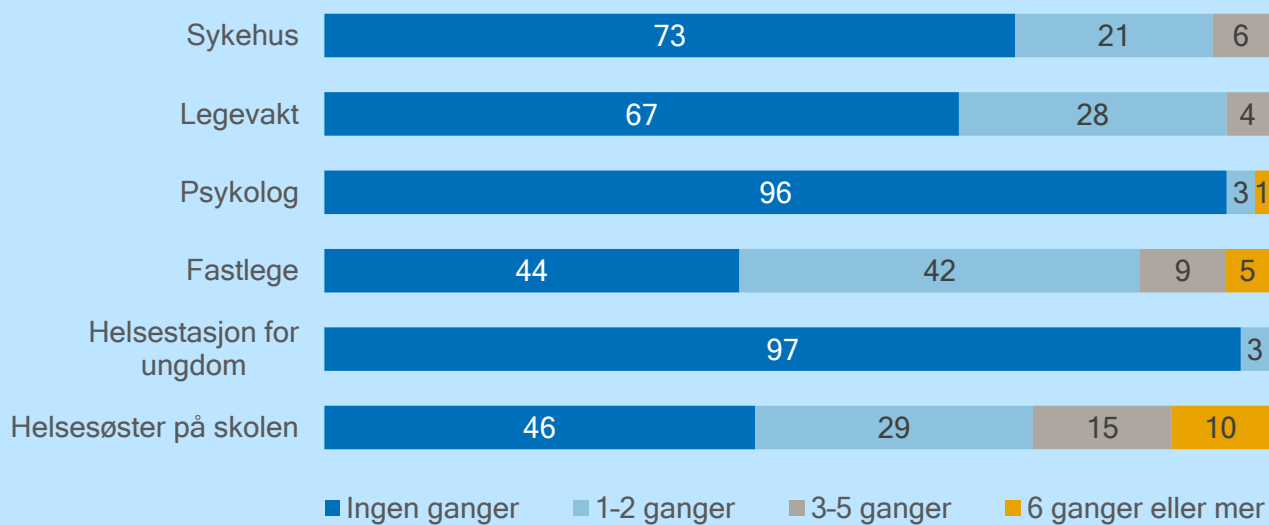

Tidstrend i Gjerstad

Prosentandel av ungdomsskoleelever som er fornøyd med helsa si

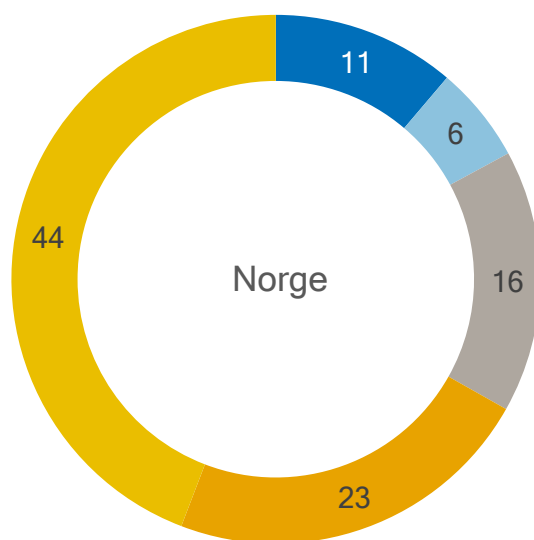
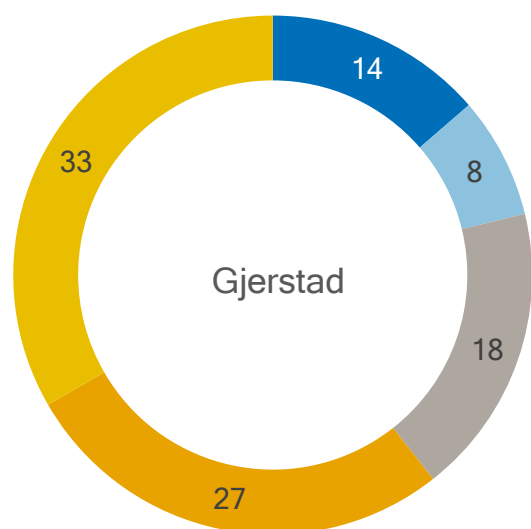

Bruk av helsetjenester - antall ganger siste året

Hvor ofte trener du?

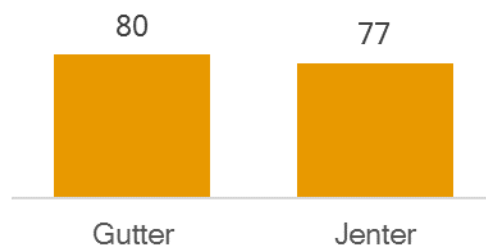
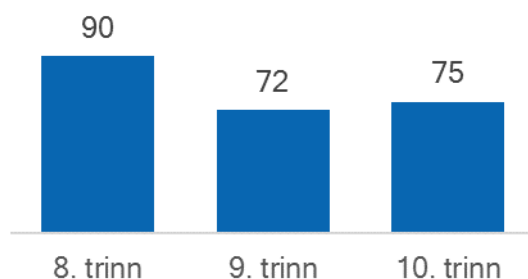
Prosentandel av ungdomsskoleelever i Gjerstad og i Norge

■ Aldri eller sjelden ■ 1-3 ganger i mnd ■ 1-2 ganger i uka ■ 3-4 ganger i uka ■ Minst 5 ganger i uka

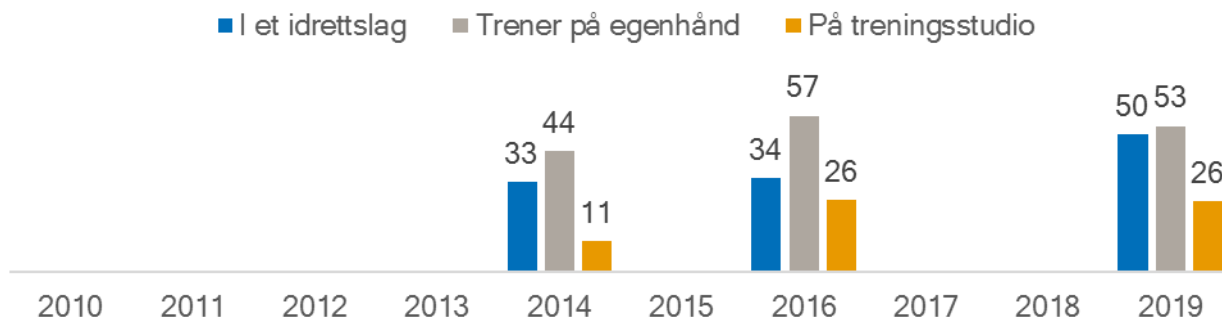
Prosentandel som trener minst én gang i uka

Blant gutter og jenter, og på ulike klassetrinn

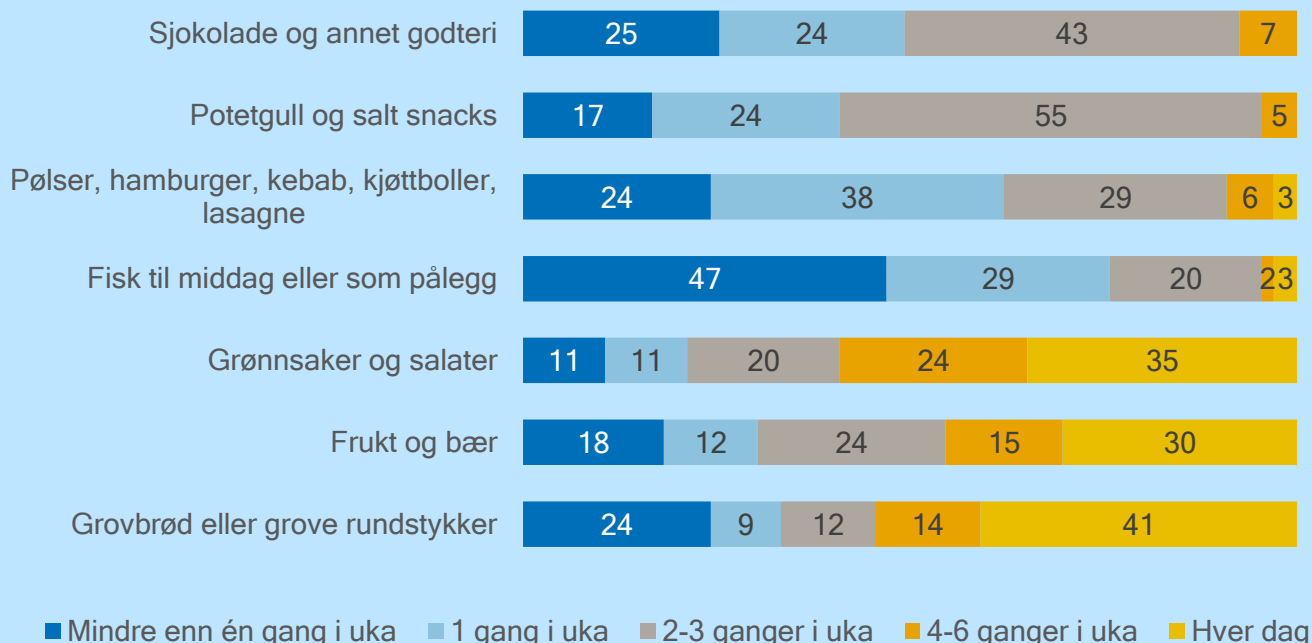

Tidstrend i Gjerstad

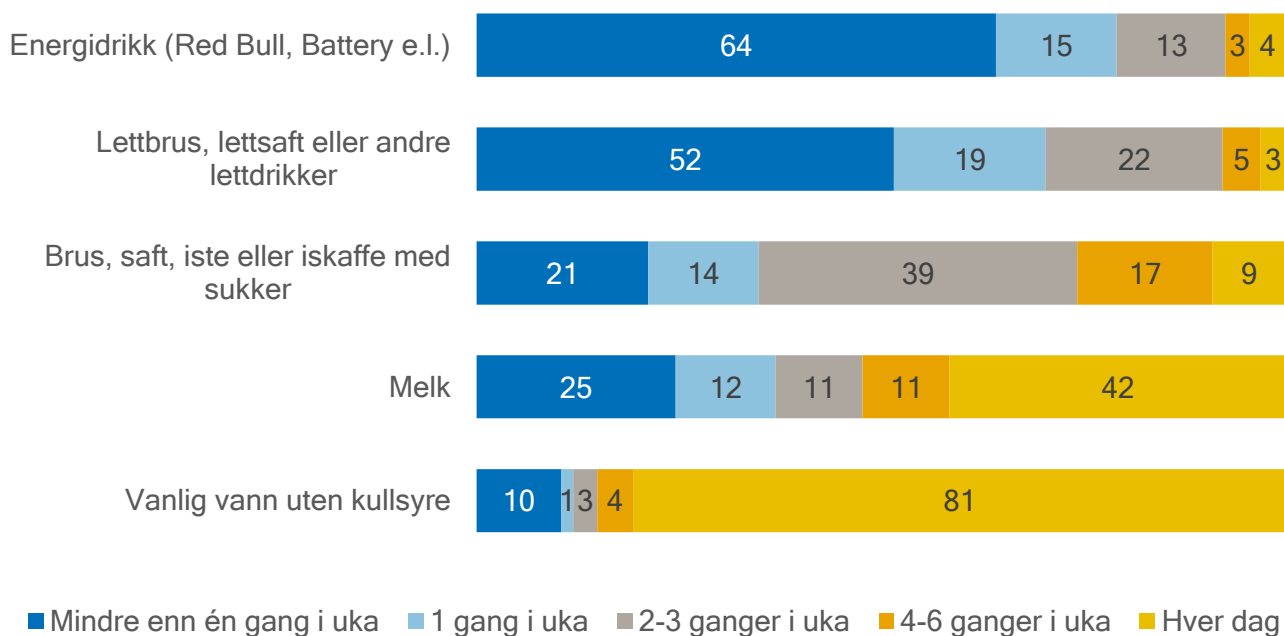
Prosentandel av ungdomsskoleelever som trener minst én gang i uka på ulike måter

Hvor ofte ungdom spiser...

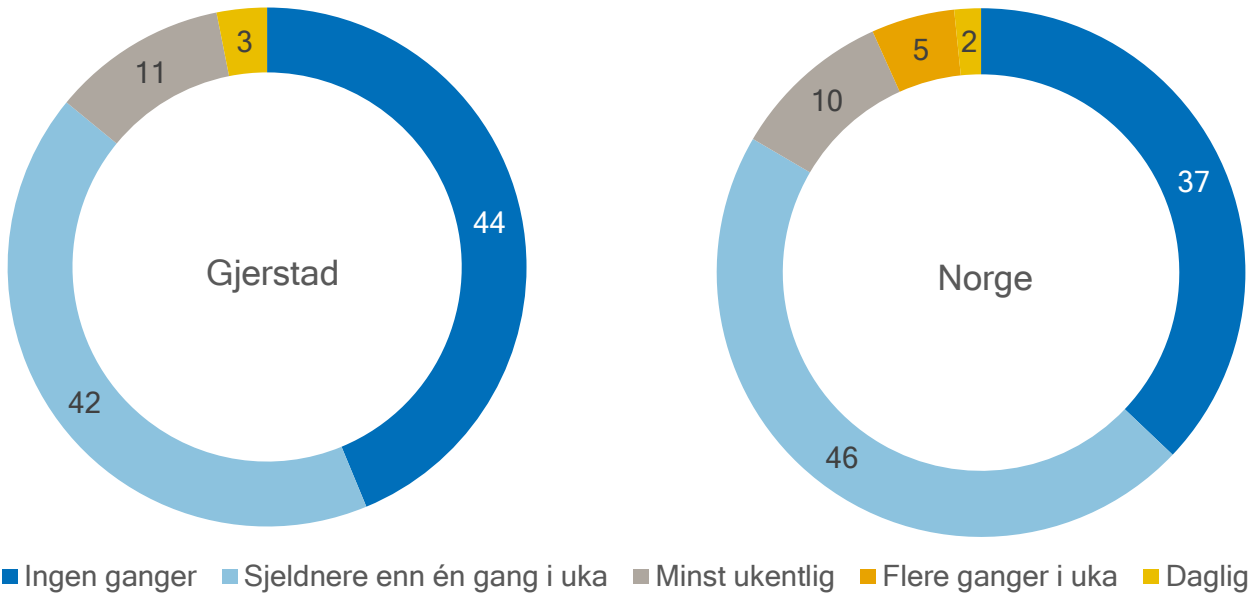
Hvor ofte ungdom drikker...

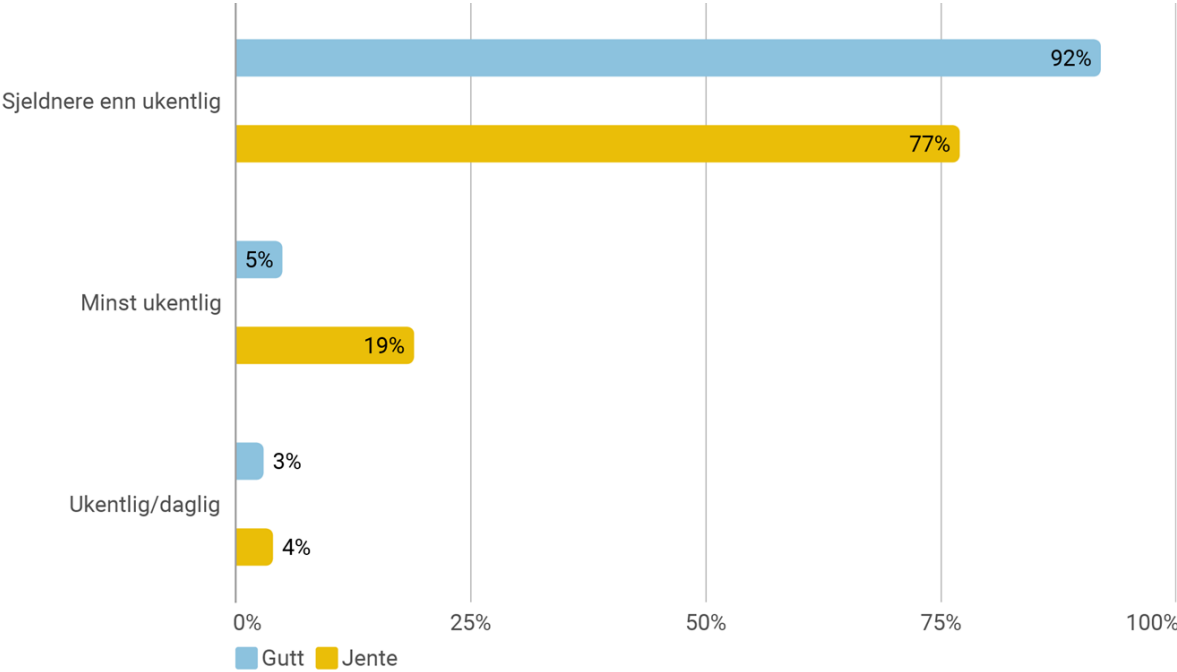
Fysiske plager

Hvor ofte bruker du reseptfrie medikamenter?

Prosentandel av ungdomsskoleelever i Gjerstad og i Norge

Hvor ofte har du brukt reseptfrie medikamenter (Paracet, Ibux og lignende) i løpet av siste måned? Antall svar 64

Fysiske plager

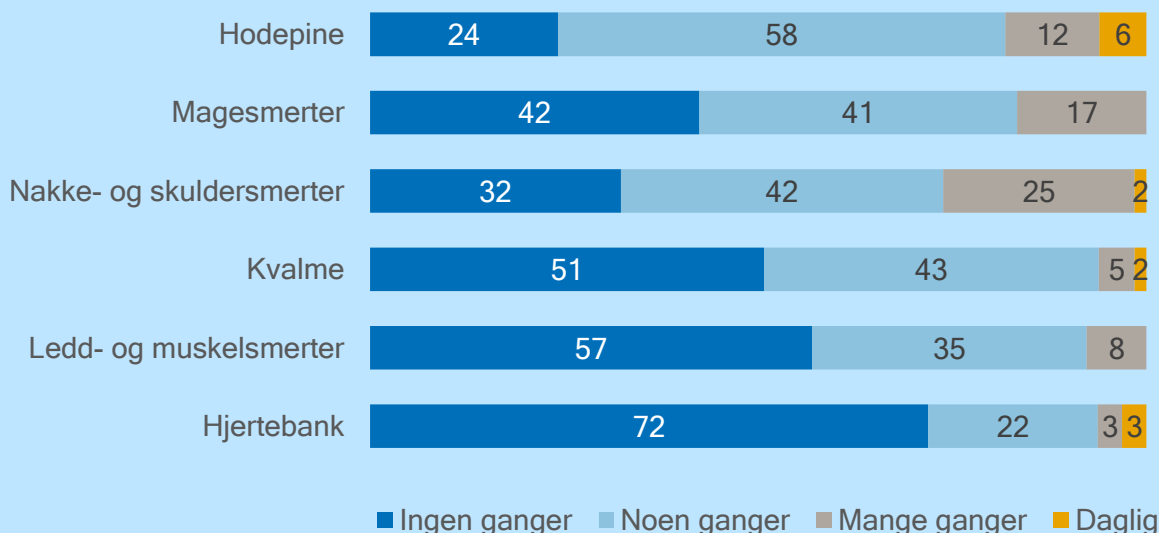
En god del ungdom
sliter daglig med fysiske
helseplager

Prosentandel som bruker reseptfrie medikamenter ukentlig eller daglig

Blant gutter og jenter, og på ulike klassetrinn

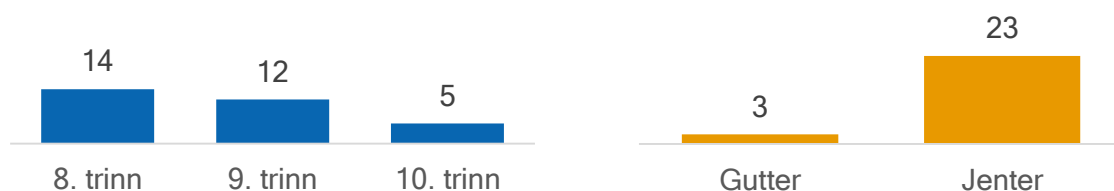

Hvor mange som har hatt ulike plager siste måned

Prosentandel som daglig sliter med én eller flere av plagene som er vist i figuren over

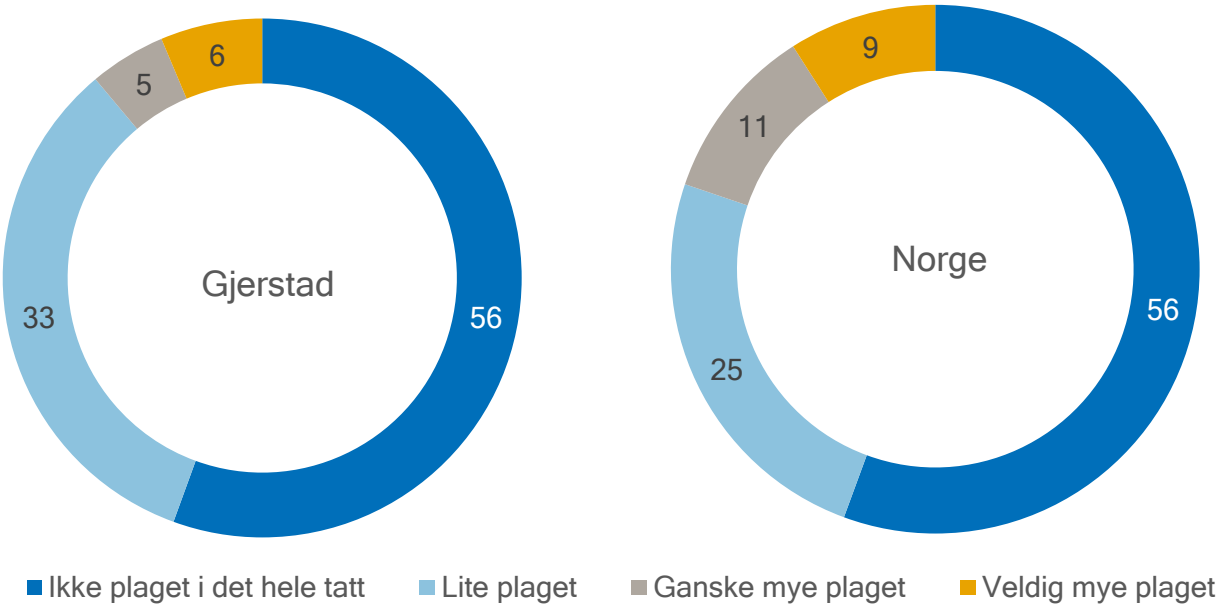
Blant gutter og jenter, og på ulike klassetrinn

Psykisk helse

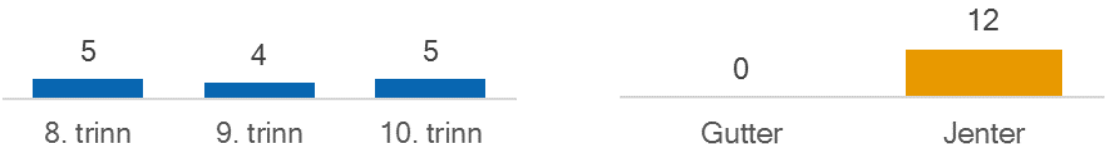
Har du vært plaget av ensomhet i løpet av siste uke?

Prosentandel av ungdomsskoleelever i Gjerstad og i Norge

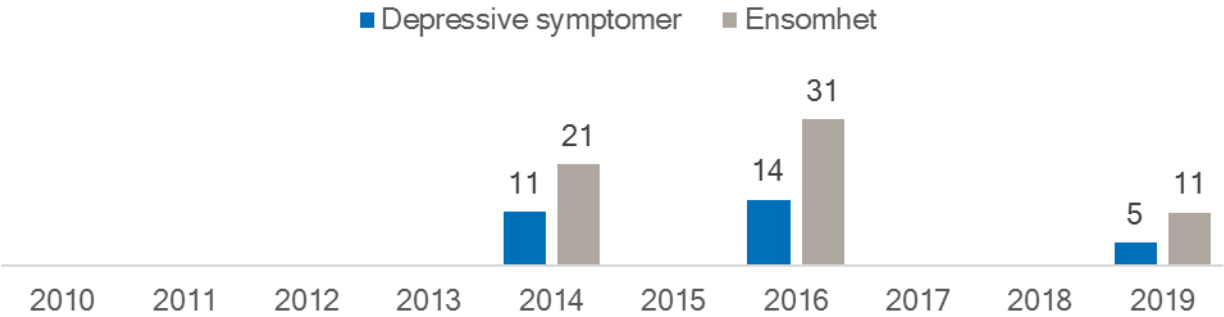
Prosentandel som er mye plaget av depressive symptomer

Blant gutter og jenter, og på ulike klassetrinn

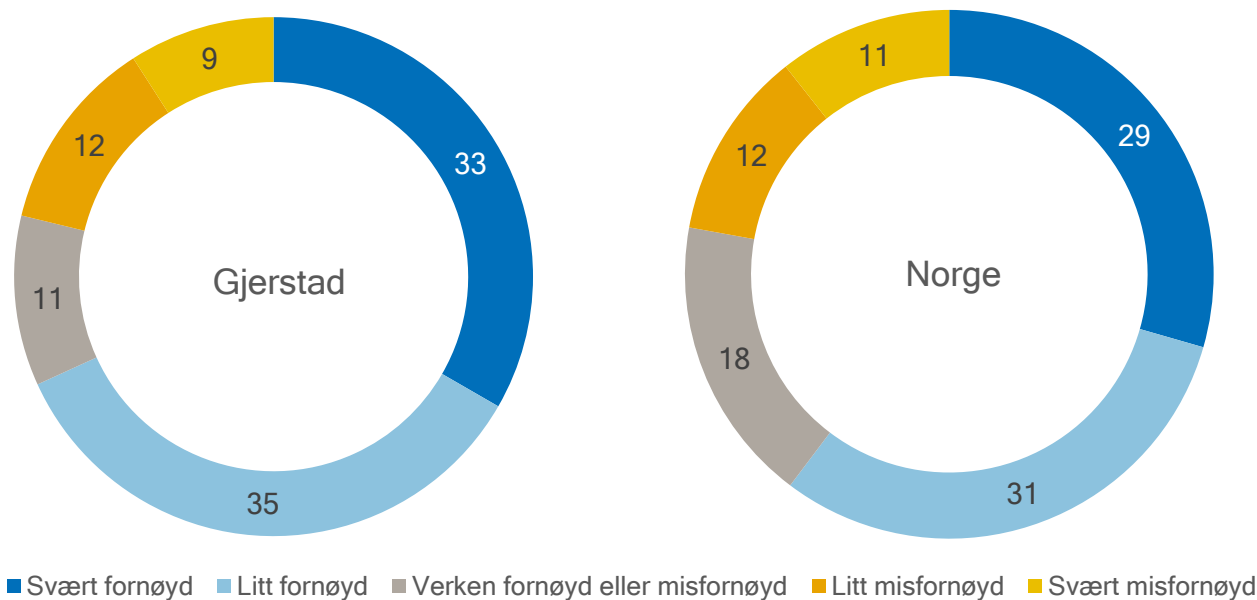
Tidstrend i Gjerstad

Prosentandel av ungdomsskoleelever som er mye plaget av ...

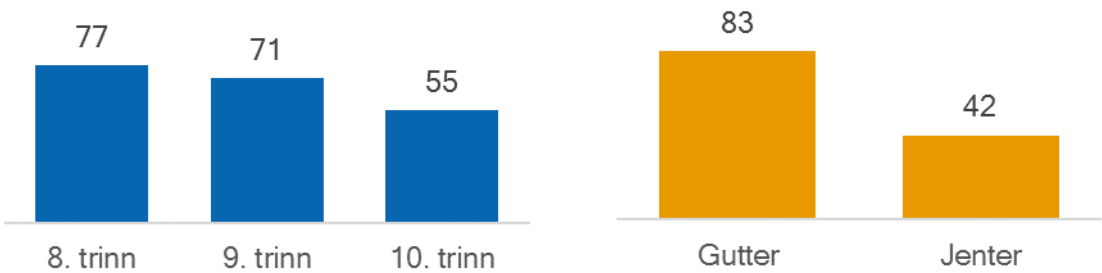
Hvor fornøyd er du med utseendet ditt?

Prosentandel av ungdomsskoleelever i Gjerstad og i Norge

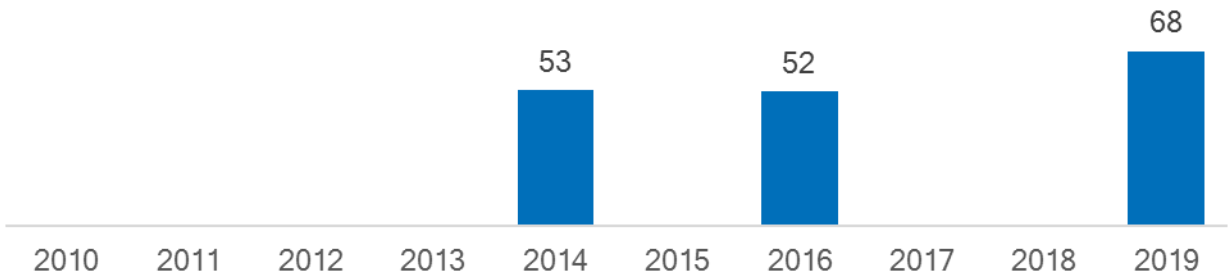
Prosentandel som er fornøyd med utseendet sitt

Blant gutter og jenter, og på ulike klassetrinn

Tidstrend i Gjerstad

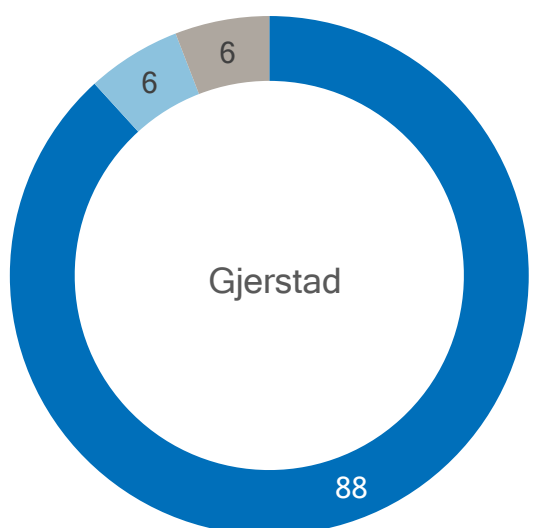
Prosentandel av ungdomsskoleelever som er fornøyd med utseendet sitt

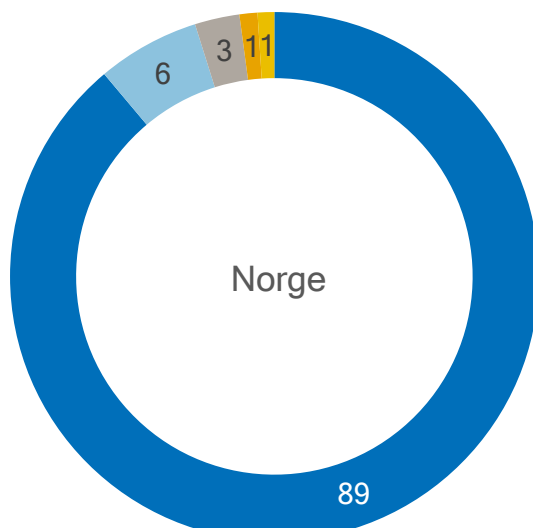
Røyking er helt ut på ungdomsskolen. Det er heller ikke mange som snuser.

Røyker du?

Prosentandel av ungdomsskoleelever i Gjerstad og i Norge

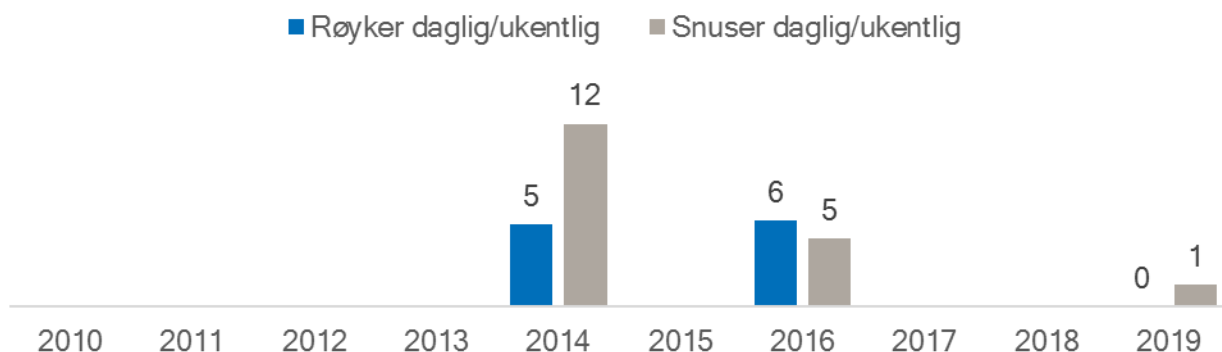
- Har aldri røykt
- Røyker sjeldnere enn én gang i uka
- Røyker daglig

- Har røykt før, men har sluttet helt nå
- Røyker ukentlig, men ikke hver dag

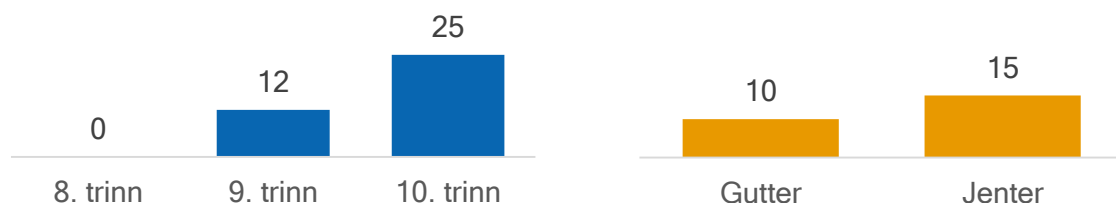
Tidstrend i Gjerstad

Prosentandel av ungdomsskoleelever som bruker tobakk jevnlig

Prosentandel som har vært tydelig beruset siste år

Blant gutter og jenter, og på ulike klassetrinn

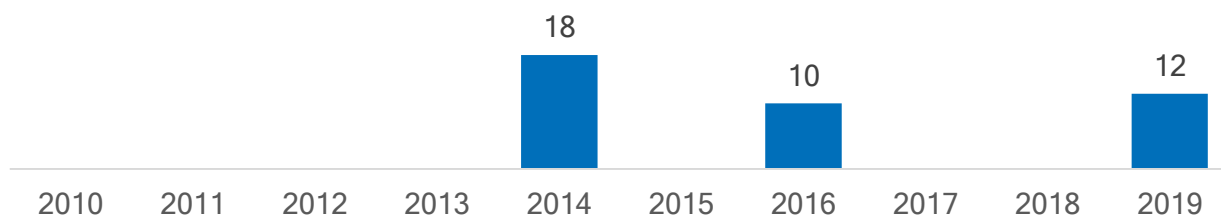
Hender det at du drikker noen form for alkohol?

■ Gutter ■ Jenter

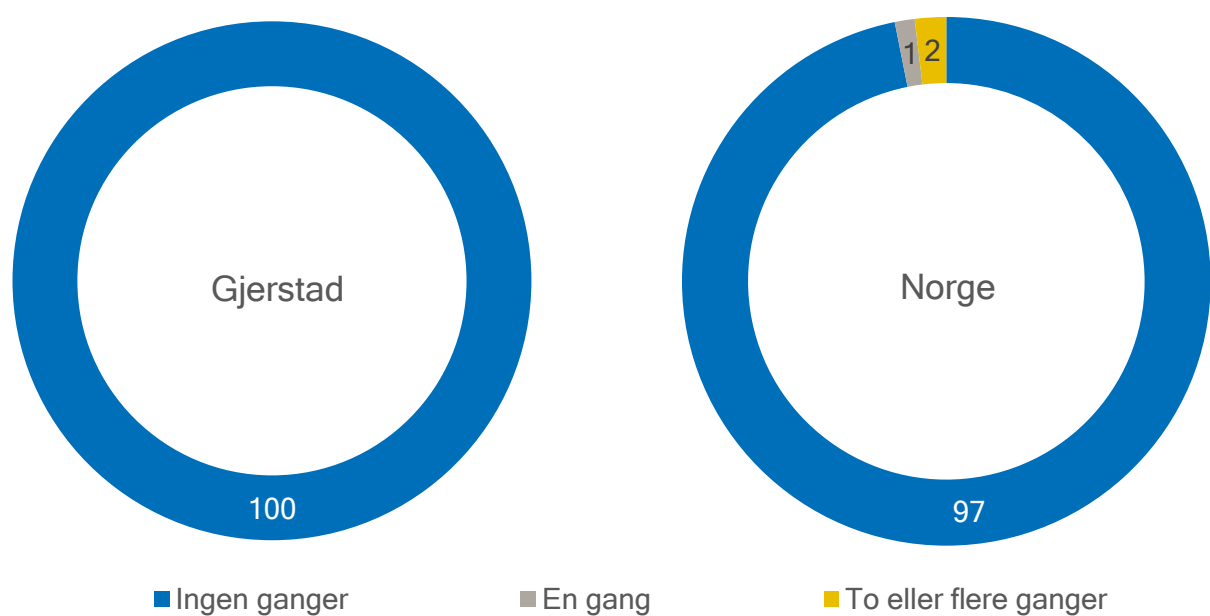
Tidstrend i Gjerstad

Prosentandel av ungdomsskoleelever som har vært tydelig beruset siste år

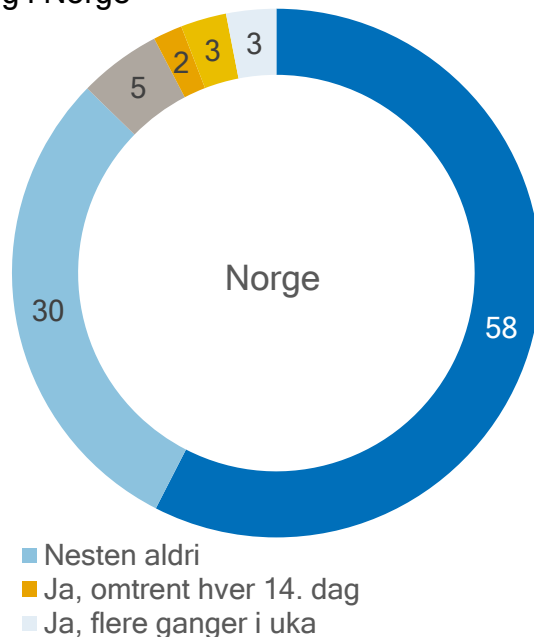
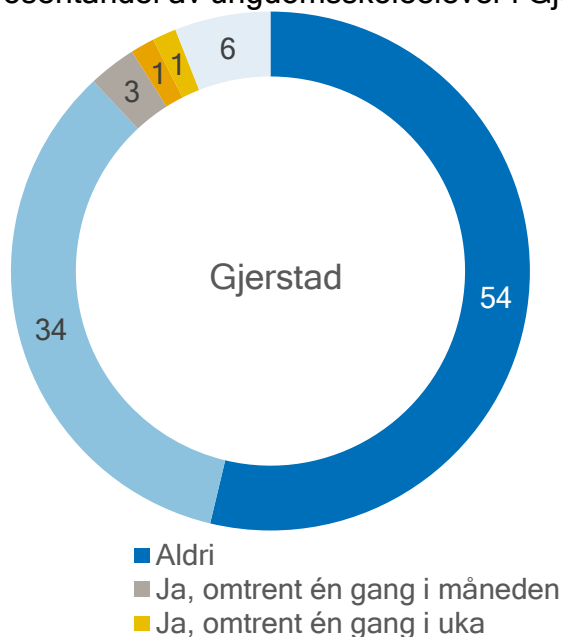
Har du brukt hasj eller marihuana i løpet av siste år?

Prosentandel av ungdomsskoleelever i Gjerstad og i Norge

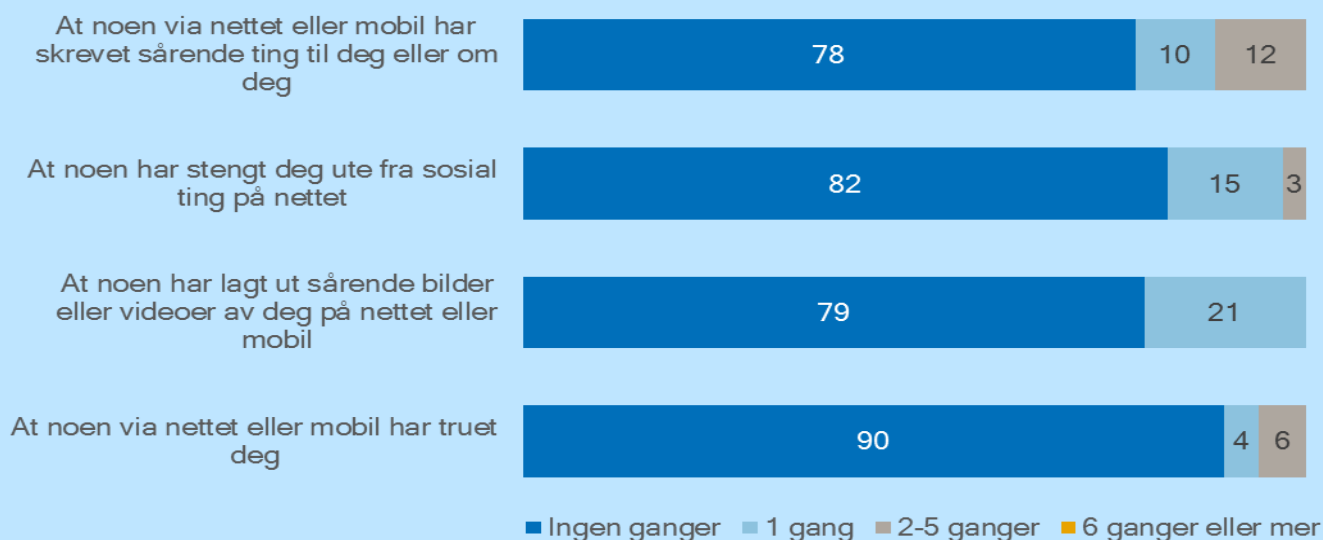

Blir du selv utsatt for plaging, trusler eller utfrysing av andre unge på skolen eller i fritida?

Prosentandel av ungdomsskoleelever i Gjerstad og i Norge

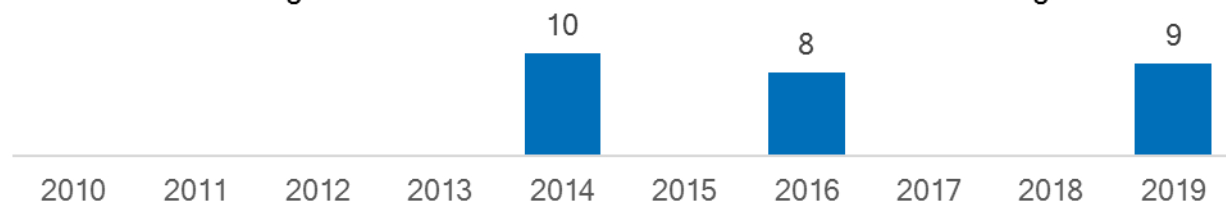

Prosentandel som har opplevd negative ting via nett eller mobil

Tidstrend i Gjerstad

Prosentandel av ungdomsskoleelever som blir mobbet minst hver 14. dag

Regelbrudd

Ungdomstida er en periode for utprøving på nye arenaer. I denne fasen deltar mange i handlinger som er på kant med det som er alminnelig sosialt akseptert - inkludert på kant med det som er foreskrevet gjennom lovverket. Innen kriminologisk forskning er det et etablert funn at lovbrudd forekommer hyppigst blant ungdom og unge voksne.

Å debutere tidlig med kriminalitet og å begå lovbrudd av alvorlig karakter, øker risikoen for en kriminell løpebane senere i livet.

Det er ikke helt tilfeldig hvem som havner i denne gruppa. Ofte har ungdom som begår kriminelle handlinger, tilleggsproblemer som ustabile hjemmeliv, svak psykisk helse, dårlig skoletilpasning, svakt sosialt nettverk og rusproblemer.

Etter en nokså kraftig økning i ungdomskriminaliteten gjennom store deler av etterkrigstida, har ungdomskriminaliteten

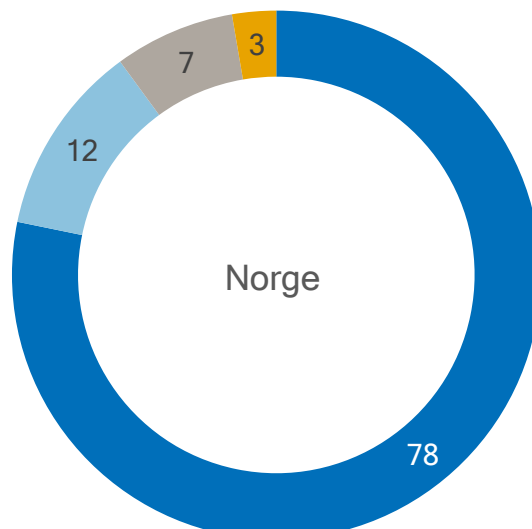
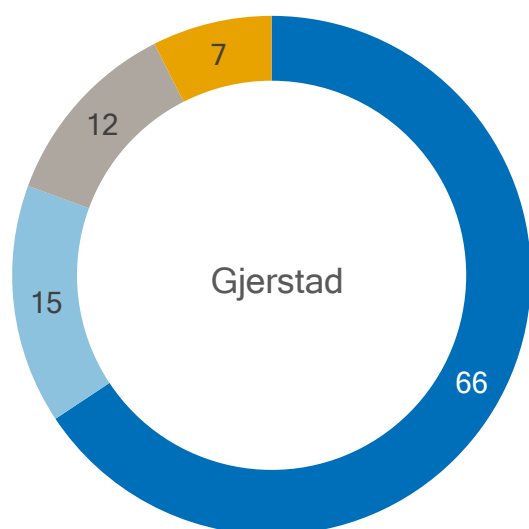
gått tilbake de siste 10-15 årene. I et historisk perspektiv blir de unge eldre og eldre. På slutten av 1950-tallet var kriminaliteten i Norge mest utbredt blant 14-åringene. I dag topper 19-åringene kriminalstatistikken.

Ungdata viser at dagens ungdom generelt er veltilpasset og ikke spesielt opptatt av å bryte regler. Siden 2015 har det imidlertid vært en økning i andelen som begår regelbrudd, særlig blant guttene.

Dagens ungdom er generelt lite opptatt av å bryte regler

Hvor mange ganger har du vært i slåsskamp siste år?

Prosentandel av ungdomsskoleelever i Gjerstad og i Norge

■ Ingen ganger

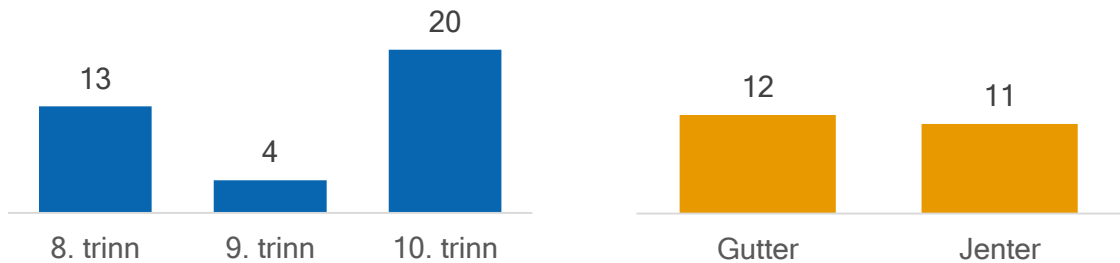
■ 1 gang

■ 2-5 ganger

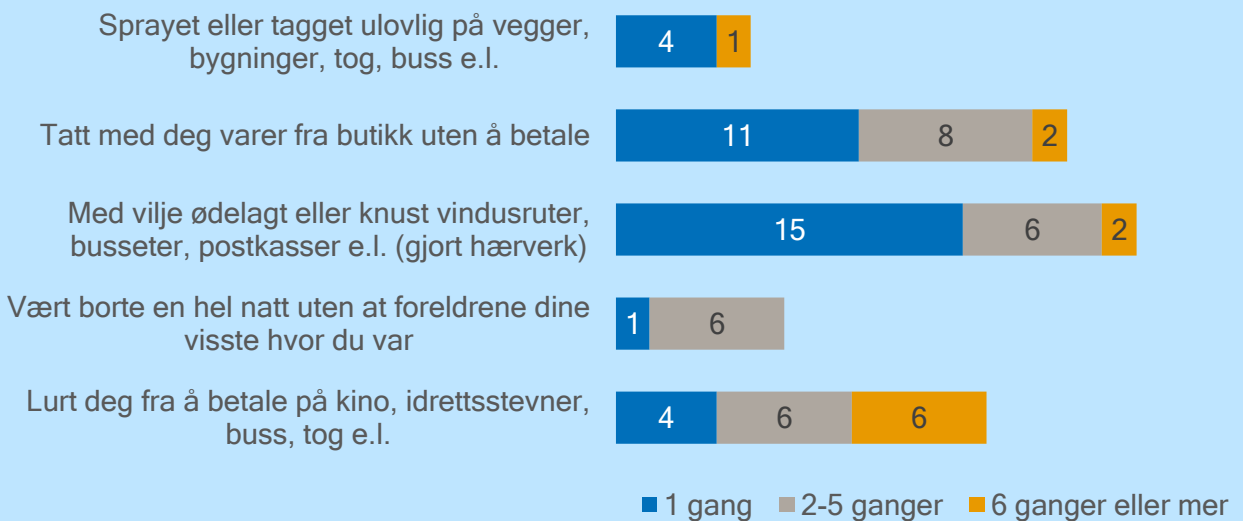
■ 6 ganger eller mer

Prosentandel med seks eller flere regelbrudd siste året

Blant gutter og jenter, og på ulike klassetrinn

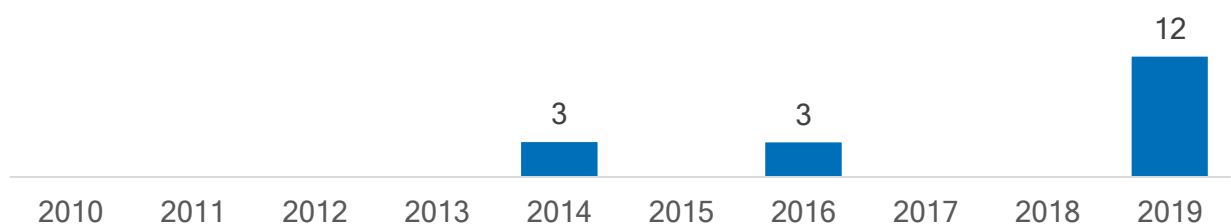

Har du gjort dette i løpet av det siste året?

Tidstrend i Gjerstad

Prosentandel av ungdomsskoleelever med seks eller flere regelbrudd siste året

Ungdata 2019

Gjerstad

ungdata

